

zkoumala mezi mladými lidmi konotace, které si spojují s různými zvířaty (obecná označení zvířat přitom autorka označuje jako zoonyma) (s. 51–57).

Příspěvek vznikl s podporou dlouhodobého koncepčního rozvoje Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., RVO: 68378092.

Žaneta Dvořáková
z.dvorakova@ujc.cas.cz
odd. onomastiky
Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
Valentinská 1
116 46 Praha 1

Soňa W o j n a r o v á (Praha)

XXVII. KONGRES ICOS V KRAKOVĚ (22.–27. 8. 2021)

Podobně jako jiné konference byl s ohledem na covidovou situaci odložen i 27. mezinárodní onomastický kongres (27th International Congress of Onomastic Sciences), který se měl původně uskutečnit na konci srpna 2020 v polském Krakově¹, a místo toho proběhl o rok později (22.–27. 8. 2021) v on-line podobě na platformě Zoom. Účast byla i tak (nebo možná právě proto) hojná a účastníci byli doslova z celého světa. Organizátorům se však podařilo zajistit naprosto hladký průběh a jediným nedostatkem bylo jen to, že jsme se nemohli vidět naživo.

Program byl velmi bohatý, a kromě příspěvků zahrnoval i plenární přednášky, sympózia, panelovou diskusi o využití toponym ve formě otevřených dat nebo výstavu knih. Jeden den byl plně věnován setkávání jednotlivých skupin (terminologická komise, bibliografie, studentská skupina, valné shromáždění). Kongres byl také ideální příležitostí k tomu, aby se setkali členové redakce časopisu *Onoma* a skupiny mající na starosti PR. Členové redakce AO se zúčastnili užitečné pracovní schůzky redakcí všech onomastických časopisů.

¹ Hlavními pořadateli byly Ústav polského jazyka (Polská akademie věd), Jagellonská univerzita a Jazykovědný výbor (Polská akademie věd). Hlavními organizačními partnery byly Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Jazykovědný ústav L. Štúra, Trnavská univerzita a v neposlední řadě také Ústav pro jazyk český AV ČR.

Plenární přednášky zazněly tři. První pronesl hned na začátku kongresu **Peter Jordan** (Viedeň/Bloemfontein) a věnoval se v ní problematice endonym a exonym v toponymech. Jordan uvedl, že tento „dvojitý pohled na totéž“ není typický jen pro toponymii, ale lze ho přenést na všechny kategorie jmen, která mají své uživatele a zároveň jsou používána i skupinou lidí, kteří stojí mimo. Jordan se domnívá, že pro interpretaci endo/exonym je nutné spíše než „čistě lingvistický“ (a tedy poměrně abstraktní) využívat geografický přístup, který zohledňuje skupiny uživatelů, od jejichž pocitů a názorů se pojetí jména jakožto endo-/exonyma odvíjí. V druhé přednášce se **Mariusz Rutkowski** (Olštýn) zabýval analýzou onomastického diskurzu, vycházel z onomastických metod a metod diskurzní analýzy a zkoumal diskurzní funkce, která jména mohou získávat v souvislosti s distribuční mocí, ideologií a hodnot. Poslední přednáška zazněla téměř na závěr celého kongresu. **Sheila Embleton** (Toronto) se v ní věnovala indické antroponymii. Tato oblast zatím nebyla z perspektivy „západních“ kultur hlouběji zpracována a Embletonové se podařilo podat velmi přehledný pohled na vývoj používání jmen v souvislosti s historií (obzvláště v období kolonialismu a následného získání samostatnosti, kdy docházelo k přejmenovávání) a různými jazykovými, kulturními a náboženskými vlivy.

Příspěvky byly rozděleny do šesti sekcí podle témat (obecná onomastika, toponomastika, antroponomastika, chrematonomastika, literární onomastika) a v jednotlivých dnech byly části sekcí vyčleněny pro sympózia, která byla věnována polské, slovenské a české onomastice. Česká a slovenská onomastika tu jinak měla početné zastoupení. Z Ústavu pro jazyk český AV ČR zde vystoupili Žaneta Dvořáková, Veronika Štěpánová a Pavel Štěpán. **Žaneta Dvořáková** (Praha) přednesla příspěvek o českých anoikonomech, která obsahují výraz *Žid*. **Veronika Štěpánová** (Praha) se věnovala českým podobám cizích jmen z pohledu veřejnosti (počešťování, překlady cizích názvů apod.). **Pavel Štěpán** (Praha) se zabýval tzv. vícečetnou standardizací českých toponym. Z Entologického ústavu AV ČR sezúčastnil **Přemysl Mácha** (Praha), který se zabýval toponymy jako kulturním dědictvím, a z Historického ústavu AV ČR vystoupil **Jiří Martínek** (Praha), jehož referát se týkal využití onomastiky jako pomocné vědy historické. Od účastníků z Univerzity Palackého v Olomouci zazněly příspěvky týkající se především orientálních jazyků. **Ivona Barešová** (Olomouc) se věnovala japonským rodným jménům, jejichž výběr je motivován současnými událostmi. **Tereza Slaměnková** a **Michaela Frydrychová** (obě Olomouc) zkoumaly názvy čínských restaurací v Praze; čínskými antroponymy, konkrétně rozdíl mezi rodným jménem a příjmením, se zabýval **David Uher** (Olomouc). **Petr Pořízka** (Olomouc) zkoumal funkci vlastních jmen v kvantitativní analýze dramatu. Několik příspěvků bylo také od účastníků z Ostravské univerzity. **Jaroslav David**, **Jana Davidová Glogarová** a **Michal Místecký** (všichni Ostrava) srovnávali použití antroponym ve třech verzích románu *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války*. **Kristýna Ková-**

řová a **Michal Místecký** (oba Ostrava) zkoumali eufonii (libozvučnost) hydro-
nym ze sociologického a kvantitativního hlediska. **Tereza Klemensová** (Ostrava)
se věnovala německým antroponymům a jejich reflexi v tisku v období krátce po
2. světové válce. **Karel Střelec** (Ostrava) se zabýval funkčními aspekty vlastních
jmen na příkladu reprezentace ideologií v současných francouzských dystopiích.
S příspěvkem o historii standardizace českých toponym vystoupila **Irena Švehlo-
vá** (Praha) a **Soňa Wojnarová** (Praha) se věnovala použití a významu označení
pro bílou barvu v českých a finských toponymech. Z Univerzity Mateje Bela
v Banské Bystrici se zúčastnili **Jaromír Krško** a **Petra Jesenská**, jejichž příspě-
vek pojednával o tom, jak působily sociální a politické změny na jazykovou kra-
jinu (na příkladu urbanonym v Banské Bystrici), a dále **Gabriel Rožai**, který se
věnoval výzkumu speleonym v současné slovenské a slovanské onomastice, a ta-
ké **Pavol Odaloš**, který spolu s **Elenou Vallovou**, přednesl dva příspěvky, jeden
věnovaný současným problémům slovanské onomastické terminologie a druhý
vytváření chrematonym v české a slovenské onymii. Chrematonymům se věno-
vala také **Natália Kolenčíková** (Bratislava), která zkoumala vytváření názvů pro
parfémy, a **Mária Imrichová** (Prešov) a **Veronika Gondeková** (Banská Bystrica),
které přinesly celkový přehled výzkumu slovenských chrematonym. **Juraj Hladký**
a **Andrej Závodný** (oba Trnava) představili současný stav výzkumu slovenské
toponymie. Z Trnavské univerzity vystoupil také **Miloš Marek**, který se zabýval
použitím etnonym ve funkci osobních jmen či příjmi na území středověkého Slo-
venska. Přehledově zaměřený příspěvek měl **Milan Harvalík** (Bratislava), který
se věnoval české onomastice a jejímu vývoji. **Iveta Valentová** a **Ľubor Králík**
(oba Bratislava) se zabývali výzkumem antroponym na základě Blanárovy teorie
vlastních jmen.

Sborník příspěvků z tohoto kongresu je plánován v on-line open access podobě.
Příští kongres se bude konat v srpnu 2024 v Helsinkách a snad můžeme doufat,
že už proběhne tak, jak má a jak jsme zvyklí.

Žaneta D v o ř á k o v á (Praha)

15. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE O ŽIDOVSKÝCH JMÉNECH (5. 10. 2021)

Již 30 let trvá projekt studia židovských jmen na Fakultě židovských studií na
Univerzitě Bar-Ilan v Izraeli pod vedením A. Demského. Každé 2 roky se tu koná